

Natuurontwikkeling op de de Volgermeerpolder (2012)

Presentatie voor het Burgerkomitee en bewoners

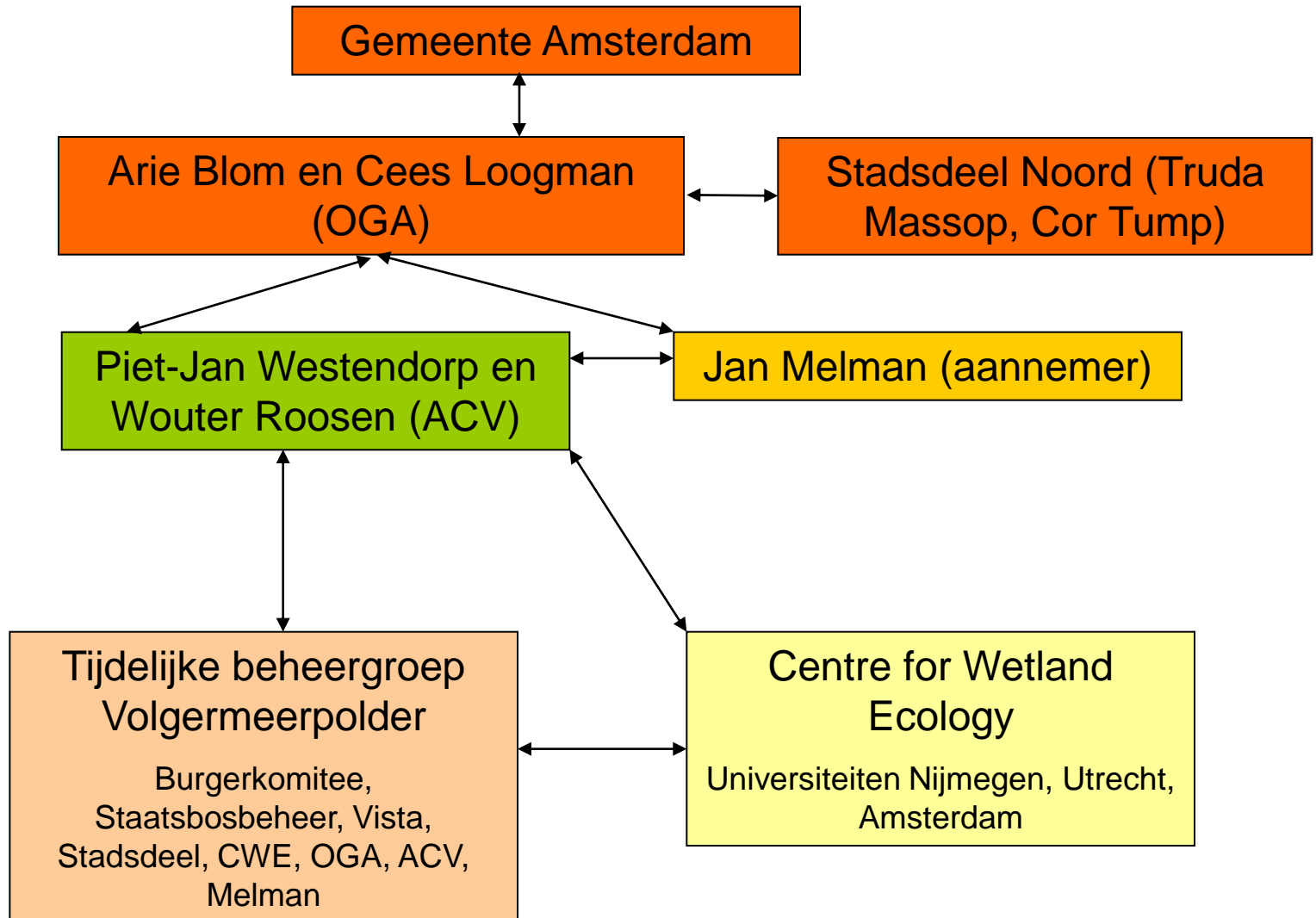
Piet-Jan Westendorp (ecoloog, ACV)

29 november 2012

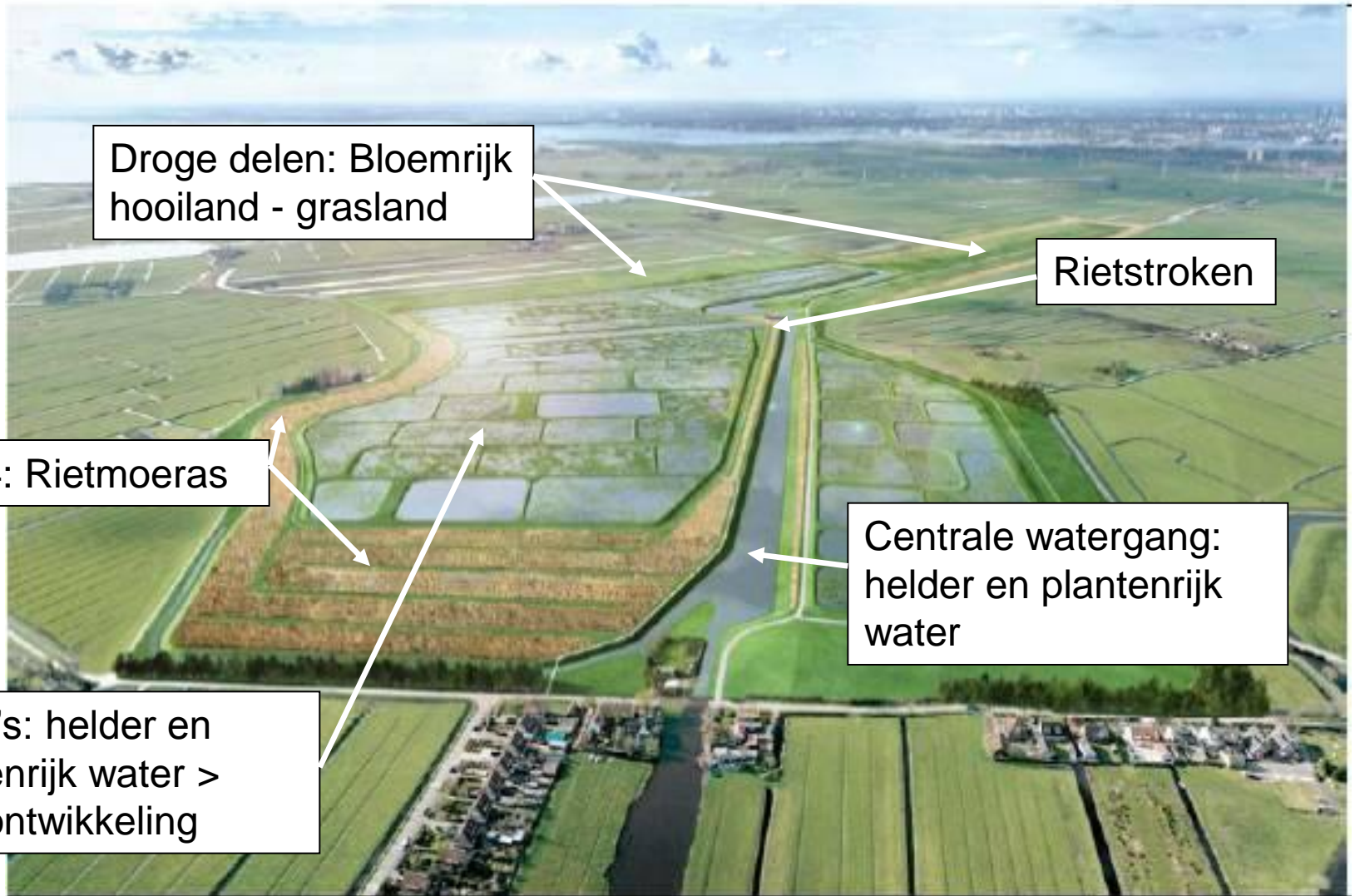
Inhoud

- Organisatie
- Beheer en monitoring natuurontwikkeling
- Ecologische ontwikkeling 2012
 - Flora
 - Rietontwikkeling
 - Fauna
 - Waterkwaliteit
- Vrijwilligersdagen
- Kansen

Organisatie

Natuurdoelen Volgermeerpolder

Droge delen: Bloemrijk
hooiland - grasland

Rietstroken

R13/R14: Rietmoeras

Centrale watergang:
helder en plantenrijk
water

Sawa's: helder en
plantenrijk water >
veenontwikkeling

Beheer en monitoring natuurontwikkeling

- Vertrekpunt ecologisch beheerplan en monitoringsplan
- Toezien op uitvoering beheer
 - realisatie natuurdoelen
 - waterniveaus
 - schade
 - plaagsoorten
- Monitoren van waterkwaliteit en natuurontwikkeling (o.a. vegetatie, rietontwikkeling, vogels, amfibieen)
- Rapportage beheer en monitoring
 - Evaluatie
 - Aanbevelingen en aanpassingen beheer

Ecologische ontwikkeling 2012

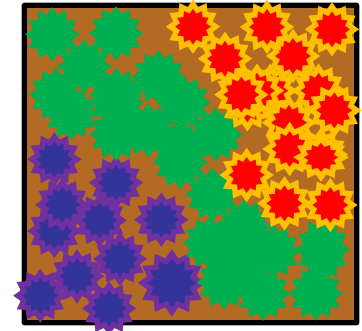
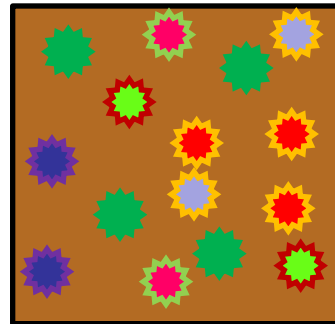
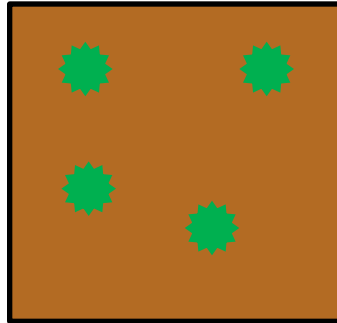
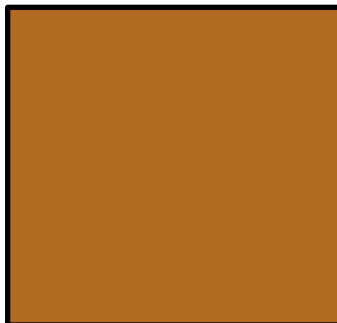
- Vegetatie ontwikkeling 2012
 1. Aandeel open grond is in 2012 sterk afgenomen
 2. Aantal soorten neemt in alle deelgebieden af!
 3. Bijzondere waarnemingen: eerste orchidee (rietorchis)

Ecologische ontwikkeling 2012

- Vegetatie ontwikkeling 2012
- Wat betekent dit?
 - Nog steeds pionierssituatie, maar duidelijk verder in de ontwikkeling
 - Afname soorten moet in dit geval niet als negatief worden beschouwd!
 - Dit werd verwacht en hoort bij een natuurlijke ontwikkeling (Denslow, 1980; De Cauwer et al., 2004; Vida et al., 2010; Emery, 2012)

Successie

Ecologische ontwikkeling 2012

- Vegetatie ontwikkeling 2012
- Sawa's
 - Kranswieren, zwanenbloem, riet, zeebies, mattenbies, grote en kleine lisdodde, grote waterweegbree, moerasandijvie
 - *Nieuw in 2012: gewoon sterrenkroos, smalle waterpest*
- Sawadijken
 - Meer grassen, maar ook nog echte koekoeksbloem, kamille, klavers, boterbloemen, hazepootje, greppelrus, zomprus, slangenkruid
 - *Nieuw in 2012: rietorchis*
- Droge delen
 - Bloemrijk gras- of hooiland. Variatie op kleine schaal afgenomen. Variatie volgt nu vochtigheid, voedselrijkdom in grotere eenheden

Ecologische ontwikkeling 2012

- R13/R14
 - Veel riet, rietgras, pitrus, greppel- en zomprus, zulte, grote waterweegbree, moerasandijvie, veenwortel

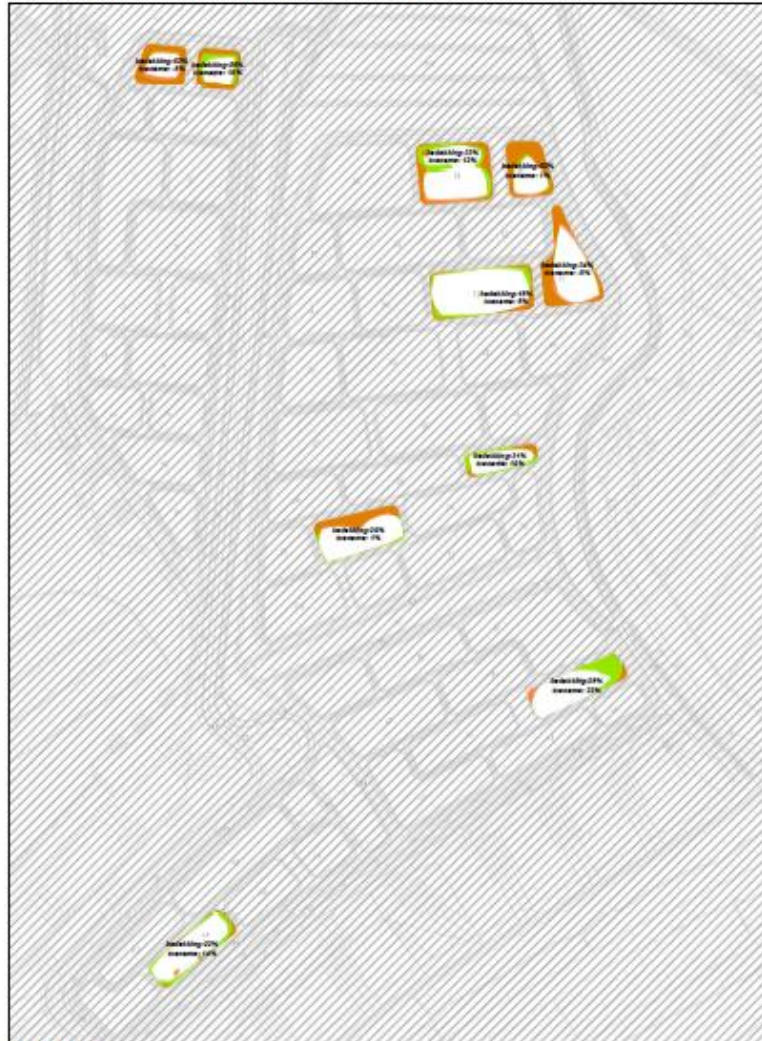

Flora

Ecologische ontwikkeling 2012

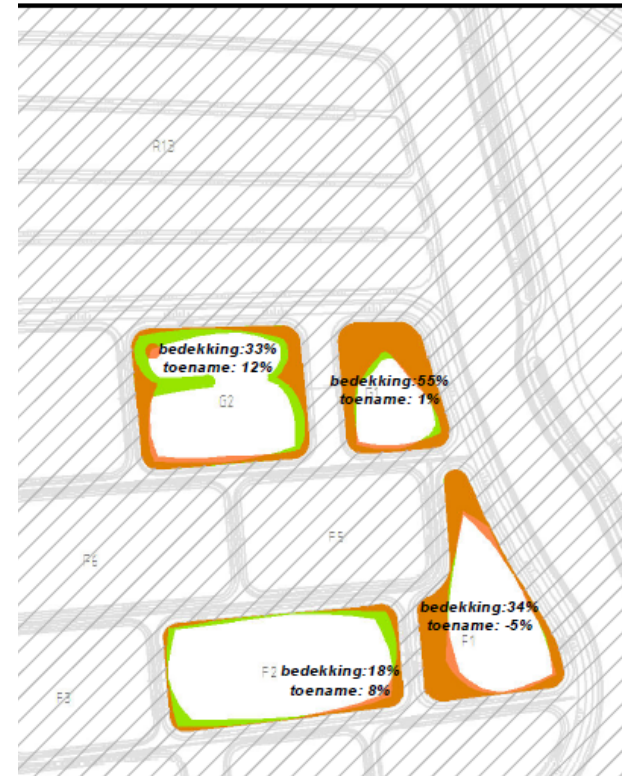
Rietontwikkeling Sawa's Volgermeerpolder 2011-2012

Legend

- rietontwikkeling 2011
- rietontwikkeling 2012
- niet onderzocht

neerpolder 2011-2012

Rietontwikkeling

Rietontwikkeling

Ecologische ontwikkeling 2012

- Fauna

Vogels: In 2012 werd een deel van de Volgermeerpolder afgezet met hekken om honden te weren en meer rust voor vogels te creëren

Resultaat:

- De Volgermeerpolder was ook in 2012 een **vogelrijk** gebied
- Wel werden iets minder soorten waargenomen
- Maar nog steeds 108 (t.o.v. 116 in 2011) soorten waargenomen

- Lichte afname soortenrijkdom, met name strand- en stellopers, mogelijk door kleiner areaal kale en drassige grond, maar gevolg van natuurlijke variatie kan ook

- Bijzondere bezoeker in 2012 was de **zwarte ibis**

Ecologische ontwikkeling 2012

Ecologische ontwikkeling 2012

- Amfibieën
 - O.a. kleine watersalamander, meerkikker, gewone pad, groen- en bruine kikker, rugstreeppad
- Vis
 - 2011: in de randsloten stekelbaars, in enkele buffersawa's jonge baarsen
 - 2012: snoek!
- Zoogdieren
 - veel hazen en konijnen
 - ook sporen van de vos

Ecologische ontwikkeling 2012

Ecologische ontwikkeling 2012

- Waterkwaliteit
- Helder en plantenrijk water
- Lage gehalten aan voedingsstoffen
- Wel relatief hoge concentraties bufferstoffen en sulfaat

Ontwikkeling 2012

- Lichte stijging in voedingsstoffen (fosfaat, stikstof)
- Lichte afname buffering
- Lichte afname sulfaat
- Als deze trend zich doorzet ontstaan betere omstandigheden voor veenontwikkeling

Ecologische ontwikkeling 2012

Vrijwilligersdagen

- Maart en oktober 2012
- Opkomsten goed (25-30 personen)
- Altijd mooi weer!

Vrijwilligersdagen

Conclusies

- De natuur op de Volgermeerpolder is verder opgeschoven in de ontwikkeling
- De soortenrijkdom aan planten en dieren is hoog
- De maatregelen om in het broedseizoen lokaal meer rust te creëren lijken te werken
- De waterkwaliteit op de Volgermeerpolder ontwikkelt zich goed

Kansen

- Participatie omgeving in beheer en monitoring
 - Educatie (b.v. basisscholen)
 - Vast onderdeel lesprogramma
 - Aquarium
 - Adoptiesawa
 - Herbarium

Bedankt voor uw aandacht

- Vragen?

